

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

SERIES 2: 35 - MUSIC AND TORAH

PART 3 - JEWISH MUSIC

OU ISRAEL CENTER - SUMMER 2022

- In the previous two shiurim we looked at the halachic and hashkafic perspectives on to music in terms of zecher lechurban, and on secular music generally. In this shiur we will examine the deeply positive roots of music in Torah thought.
- What is the role of music in our Torah observance and how can we relate to it more deeply?

A] MUSIC IN TANACH

Music is a powerful tool in the hands of mankind and its presentation in Tanach¹ is generally very positive.

1. וְשֵׁם אֶחָיו יוֹבֵל הָיָה הוּא הָלַךְ אֶבְי כָּל־תִּפְשׁ כְּנֹר וְעֹגֶב.

בראשית ד:כא

At the very start of human history as presented in Tanach, the sons of Lemech were the initiators of much of human culture. These included Yuval - the creator of music using percussion, stringed and wind instruments.

2. כְּנֹר וְעֹגֶב מִיְּמֵי כָּלִי נְגִינֹת וְהָיָה חֲכֵמָה גְּדוֹלָה.

אבן עזרא שם

In Shiur 33 on Zecher Lechurbam, we saw Rashi's explanation, based on Chazal, that music was original invented as an accompaniment to idolatry. However, the Ibn Ezra takes a very different position, explaining that the verses praise music as one of the great wisdoms of human civilization!

3. Yuval is introduced by the harp and flute as music, accordingly Art. To the Cainite world², cut off from God, it is just as necessary as handicraft. By external stimulation, it endeavors to bring back the same internal harmony which had departed from Man with his departure from God. Especially music, which expresses neither forms nor ideas, but only moods and feelings, and just thereby works ennoblingly on the mind, as it brings and awakes finer feelings to it, and acts, like all art and beauty as a preliminary stage in educating mankind back to goodness and truth ... Art, in the Cainite world, represents the Truth that Man has still higher requirements than material possessions.

Commentary of Rav Hirsch ibid

4. לָמָּה נִחַבְּאֵת לְבָרְחָם וַתִּגְנֹב אוֹתָי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְאַשְׁלַחְךָ בְּשִׁמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתוֹךְ וּבְכְנֹר.

בראשית לא:כו

The world of Lavan³ is one in which music and song figure.

Consider also the following focuses of music in Tanach:

- The song of the Bnei Yisrael at the crossing of the Red Sea - Shirat HaYam (Shemot Chapter 15 and see also below). This was followed by a second song by Miriam and the women, this time accompanied by music and dancing (Shemot 16:20-21).
- Shirat Haba'er - which the Jewish people sang at the well in the desert (Bamidbar 21:17).
- Shirat Ha'azinu (Devarim Chap 32) - the message of Jewish history is expressed through shira.
- Shirat Devorah (Shoftim Chap 5).
- Yiftach's daughter ran out to greet her victorious father with timbrels and dance (Shoftim 11:34).

1. See two interesting presentations of the role of music in Jewish thought in *Bein HaZmanim*, R. David Stav, 2012 pp 161 ff and *Kedusha VeTeva*, R. Uri Sherki, pp 147 ff.

2. Rav Hirsch compares this with the parallel world of the descendants of Seth, which has a more spiritual focus. As such, Rav Hirsch stresses the positivity of music within a certain framework, but recognizes that there are worlds of Godly human endeavor that transcend this.

3. Again, this raises the specter of a darker side to the issue. The world of Lavan is not normally one which we embrace without hesitation.

- Shirat/tefillat Chana (1 Shmuel Chap 2)
- The women who ran out to greet the victorious Shaul and David with song, music and dance (1 Shmuel 18:6).
- The musicians who were moved by music to prophecy with Shaul (1 Shmuel 10:5-6).
- David being brought in to play music for King Saul (I Shmuel 18:10)⁴.
- David HaMelech brought the Aron Kodosh back to Yerushalayim accompanied by harps, lyres and cymbals (1 Divrei HaYamim 15:16).
- David HaMelech set up his court including prophets who played instruments - וְהִימָן וְיְדוּתָן הַנְּבִיאִים בְּכִנּוֹרוֹת בְּנִבְלִים וּבְמִצְלִיתִים
- Shirat David (2 Shmuel Chapter 22).
- Shlomo HaMelech, set up his palace with musicians playing harps and lyres (Melachim 1 10:12)⁵.
- Shlomo's musical extravaganza which was performed for the Queen of Sheba (2 Divrei HaYamim 9:11).
- Elisha's request for music in order to achieve prophecy (2 Melachim 3:15).
- Yishayahu describing how the olei regel would played pipes and sing as they went up to Yerushalayim for Chag (Yishayahu 30:29).
- Nechemia's rededication of the walls of Yerushalayim, accompanied by singing, cymbals, lyres and harps. (Nechemia 12:27).
- Accounts of the different Levite families assigned to instruments in the Temple in 1 Divrei HaYamim Chapters 23 and 25.
- Many verses in Tehillim encourage us to praise God with music and song (see below).

5. זְקִינִים מְשַׁעֲרֵי שְׁבָתוֹ בַּחוּרִים מְנַגִּינָם.

איכה היד

*The joy of Yerushalayim was represented by young men who would play musical instruments.*⁶

B] MUSIC IN TEHILLIM

- Tehillim is bursting with song by David - the sweet singer of Israel⁷ - and others.
- 'Mizmor' - a psalm melody - appears in 58 different tehillim. 'Lamenatzeach' - for the conductor - appears in 53 different tehillim.
- Consider the appearance of the following word roots in Tanach, mostly in Tehillim:

180+ - שיר/ש-ר

60+ - ז-מ-ר

20+ - נ-ג-נ

6. [ד] .... (שיר השירים ד:ד) כְּמִנְחָל דָּוִד צִנְאִיךְ בְּנִי לְתַלְפִּיז - מהו לתלפיות? ספר שאמרו לו פיות הרבה. עשרה בני אדם אמרו ספר תהלים, אדם הראשון, ואברהם, משה, ודוד, ושלמה .... אסף והימן וידותון ושלשה בני קרח ועזרא .... רבי הונא בשם ר' אחא אף על פי שעשרה בני אדם אמרו ספר תהלים מכלהו לא נאמר על שמותם אלא על ידי דוד מלך ישראל. משלו משל למה"ד? לחבורה של אנשים שמבקשים לומר הימנון למלך. אמר להם המלך כלכם נעימים כלכם חסידים כלכם משבחין לומר הימנון לפני, אלא איש פלוני יאמר על ידי כלכם. למה? שקולו ערב. כך בשעה שבקשו עשרה צדיקים לומר ספר התהלים אמר להם הקדוש ב"ה כלכם נעימים וחסידים ומשובחים לומר הימנון לפני אלא דוד יאמר על ידי כלכם? למה? שקולו ערב הה"ד (שמואל ב כג:א) וְנָעִים זְמֵרוֹת יִשְׂרָאֵל.

שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ז

*The songs of Tehillim were not just by David, but from inspired singers throughout the generations. However, David had the 'sweetest voice' and the most talent to arrange them*⁸!

7. אֶהְלֵךְ ה' בְּחַיִּי אֲזַמְרָה לְאֱלֹקֵי בְּעוֹדִי.

תהלים קמ"ב

David writes in Tehillim that we need to sing as long as we have life to do so ....

8. (ג) הִלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר: (ד) הִלְלוּהוּ בְּתֵן וּמַחֲוֹל הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: (ה) הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שֹׁמֵר הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: (ו) כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל לִי-הִלְלוּ-הִי.

תהלים קנ

Tehillim ends with a climax of musical instruments from the Temple - flutes, harps, drums, cymbals and more.

4. We saw in the last shiur that the qualifications quoted by the Navi to play music were more than just musical. Music has enormous spiritual potential and the musician was also required to have other strong personal characteristics (see 1 Shmuel 16:18).

5. See also Kohelet 2:8.

6. This is also expressed in our prayer in Sheva Berachot for their return - וְנִעְרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם - See also Yishayahu 51:3.

7. Shmuel 2 23:1.

8. Compare Mechilta de'R' Yishmael Beshalach Mesechta Deshira which records the songs of all the great leaders through the generations who DID sing their own songs!

C] MUSIC IN THE TEMPLE

- Singers and musicians are described throughout Tanach as part of the Temple service⁹, especially as performed by the Levites.¹⁰
- Instruments used in the Temple include: the *nevel* - a 12-stringed harp; the *kinnor* - a lyre with 7+ strings; the *shofar*, the *chatzutzera* - silver trumpet; the *tof* - small drum; the *metziltayim* - finger cymbals; the *pa'amon* - bell; the *halil* - large flute. We also see the *uggav* - small flute and the *abbuv* - reed flute/oboe.
- The trumpets were sounded as *tekia-terua-tekia* at least 21 times each day - at the opening of the gates and during the morning and afternoon tamidim. On holidays there could be up to 48 soundings of *tekia-terua-tekia* per day.

9. מנין לעיקר שירה מן התורה? שנאמר: (דברים יחז) וְשָׁלַת בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֶינוּ. איזהו שירות שבשם? הוי אומר: זה שירה. .... רב מתנה אמר מהכא: (דברים כח:מז) תִּנְחַת אֲשֶׁר לֹא-עֲבֹדֶת 'אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב. איזו היא עבודה שבשמחה ובטוב לבב? הוי אומר: זה שירה. .... בלווטי א"ר יוחנן, מהכא: (במדבר ד:מו) לַעֲבֹד עֲבֹדֶת עֲבֹדָה. איזהו עבודה שצריכה עבודה? הוי אומר: זו שירה.

ערכין יא.

The Gemara in Arachin brings no less than 10 textual derivations that the Temple service requires accompanying song. Without it, the service was invalid.

10. ד' ובמה הם מנגנין? בנבלים וחלילים וכנורות וחצוצרות והצלצל. ואין פוחתין משני נבלים ולא מוסיפין על ששה. ואין פוחתין משני חלילים ולא מוסיפין על שנים עשר. ואין פוחתין משתי חצוצרות ולא מוסיפין על עשרים ומאה. ואין פוחתין מתשעה כנורות ומוסיפין עד לעולם. והצלצל אחד בלבד. ה' ... החצוצרה היתה נעשית מן עשת של כסף... והחלילין שהיו מנגנין בהן היה אבוב שלהן של קנה מפני שקולו ערב. ולא היה מחלק אלא באבוב יחידי מפני שהוא מחלק יפה.

רמב"ם כלי המקדש פרק ג

The Rambam describes the orchestra of the Mikdash - which could contain up to 6 harps, 12 flutes, 120 trumpets, one cymbal and unlimited lyres. The musical arrangements would usually end with a continuing single flute.¹¹

11. חסידים ואנשי מעשה היו מרקדים לפנייהם באבוקות של אור שבידיהן ואומרים לפנייהן דברי שירות ותושבחות. והלויים בכנורות ובנבלים ובמצלותים ובחצוצרות ובכלי שיר בלא מספר

משנה סוכה פרק ה משנה ד

The description of the Simchat Beit Hashoeva is well known, with the Levi'im playing countless musical instruments.

- Particularly fascinating is a machloket¹² Tannaim as to whether the singing (R' Yosei) or instrumental elements (Rabbanan) of the music were more central to the service. The practical implications of this dispute include which elements of the Temple music would override the prohibitions of Shabbat¹³.

D] MUSIC IN OUR DAVENING/AVODAT HASHEM

- According to Chazal, the structure of our tefillot is modeled on the korbanot¹⁴.

12. .... לכך נקרא המנגן 'חזן' מלשון חזון, הינו לשון נבואה, כי לוקח הנגינה מאתר דנביאים ינקין. ....

לקוטי מוה"ר"ן ג'

In the previous shiur, we saw this source from R. Nachman of Breslov in more detail. He writes that the 'chazan' is so called because he draws his musical inspiration from the same source as chazon - prophecy.

- Our daily davening features much of the song in Tehillim, which we call 'Pesukei DeZimra' - verses of song!

9. See <http://www.nigun.info/hamikdash.html>

10. See Ezra 2:41, Nechemia 10:40, Divrei Hayamim 1 6:31. For a shiur from Machon Hamikdash on the Temple music service see https://www.youtube.com/watch?v=NPzcX0d_hPM.

11. Much has been written about Mozart's Magic Flute and its Masonic references and temple focus - see https://en.wikipedia.org/wiki/The_Magic_Flute

12. Succah 50b

13. The Rambam rules (Hilchot Klei Mikdash 3:6) that the musical instruments were not permitted on Shabbat OTHER than the single flute melody line.

14. Berachot 26b. It is also modeled on the Avot. Rambam quotes both concepts in the Mishne Torah indicating that they are complimentary.

13. מזמור לתודה (תהילים קא-ה) יש לאומרה בנגינה, שכל השירות עתידות ליבטל חוץ ממזמור לתודה. ...

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נא סעיף ט

The halacha requires that Mizmor LeToda (Tehillim 100) in morning davening must be sung¹⁵ and not just spoken!

- The best place for tefilla is in shul, where the song can be amplified by many voices.

14. תניא, אבא בנימין אומר: אין תפלה של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, שנאמר: (מלכים א ח:כה) לְשִׁמְעֵ אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה. במקום רנה שם תהא תפלה (רש"י - צמקום רנה - צדית הכנסת. ששם אומרים הצור שירות ותשבחות צנעימת קול ערב)

ברכות נ.

Public tefilla in shul should be an experience of tuneful singing.

15. When we pray, we do not read: we sing. When we engage with sacred texts, we do not recite: we chant. Every text and every time has, in Judaism, its own specific melody. There are different tunes for *shacharit*, *mincha* and *maariv* .... There are different melodies and moods for the prayers for a weekday, for Shabbat, for the three pilgrimage festivals - for Pesach, for Shavuot and for Sukkot (which have many musically in common tunes but also tunes distinctive to each) - and for the Yamim Noraim - Rosh Hashanah and Yom Kippur.

Rabbi Jonathan Sacks - The Spirituality of Song¹⁶

16. Music has extraordinary power to evoke emotion. The *Kol Nidrei* prayer with which Yom Kippur begins is not really a prayer at all. It is a dry legal formula for the annulment of vows. There can be little doubt that it is its ancient, haunting melody that has given it its hold over the Jewish imagination. It is hard to hear those notes and not feel that you are in the presence of God on the Day of Judgment, standing in the company of Jews of all places and times as they plead with heaven for forgiveness. It is the holy of holies of the Jewish soul.

Rabbi Jonathan Sacks - The Spirituality of Song

17. כל העוסק צפרק שירה בעולם הזה זוכה ללמוד ותלמודו מתקיים צידו, ויגול מילר הרע ומפגע רע ומחצות הקצר ומדינה של גיהנם, וזוכה לימות המשיח ולחיי העולם הבא.

באור פרק שירה למבי"ט

Perek Shira emphasizes the song of all of creation which is in tune with the spiritual worlds that underpin it. By studying this, we can enter into this universal song of spiritual reality.¹⁷

E] MUSIC AT OUR MEALS

18. דכתיב (יחזקאל מא:כב) הַמִּזְבֵּחַ עֵץ שְׁלֹשׁ אַמּוֹת גִּבָּהּ וְאָרְכוֹ שְׁתַּיִם אַמּוֹת וּמִקְצָעוֹתָיו לוֹ וְאָרְכוֹ וְקִירָתוֹ עֵץ וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'. פתח במזבח וסיים בשלחן! רבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרווייהו: בזמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר על אדם, עכשיו - שלחנו של אדם מכפר עליו. (רש"י - צהכנסת אורחין)

חגיגה כז.

Our dining room has become the substitute for the 'mizbeach'. Through our mitzvot at the seuda, especially hachnasat orchim, we perform a Divine service.

19. ויברך אלהים את יום השביעי (בראשית ב:ג) ולא פירש במה. אלא באותן דברים שקלל איוב .... (איוב ג:י) אֶל־תִּבְאֹה רִנָּה בּוֹ .... מכלל שבידך את השבת באור ומצוה שישב וירנן שבחות שנאמר (תהלים צב:ב) מִזְמֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהִדְוֹת לָהּ וּלְזַמֵּר לְשִׁמְחָה עֲלֶיהָ. ויש לשמוח בשבת בפקודי ה' יְשָׁרִים מִשְׁמַחֲלֵב (תהלים יט:ט).

ספר חסידים (מרגליות) סימן רעא

The custom of singing Shabbat Zemirot is already recorded in the mediaeval Ashkenazi communities.

15. The following story is told by the singer Aharon Razel: "One winter morning [in Tzfat], when the alleys were covered in a magical morning mist, a Breslov Chasid stops me. He says, 'Aharon, you make melodies, right? You know the halacha that one must sing mizmor l'toda? You have to write a melody for this mizmor so that we can fulfill our halachic obligation.' He went off his way, and I mine, and I never forgot his request." When the month of Adar arrived, Razel searched through his pile of scraps and notes and decided to realize the Chasid's dream, which became his song *mizmor l'toda* - available at <https://youtu.be/hKgET8B4Aho>.

16. <https://mizrachi.org/hamizrachi/the-spirituality-of-song/>

17. A new book on Perek Shira was recently published by Rebbtzn Shoshana Tugendhaft - <https://www.amazon.com/Exploring-Perek-Shirah-Shoshana-Tugendhaft/dp/1952370752>

To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com

20. .... נלמד לכאן ג"כ כשירבה קצת בסעודה לצאת ידי המחמירים יש לנהוג לומר זמירות ותשבחות, שאז בודאי הוא סעודת מצוה ...

שערי תשובה סימן תרצו

And in the Spanish communities Rabbeinu Yona also records the minhag to add zemirot to our meals to make the seudot shel mitzva.

21. A previous Chief Rabbi of Israel, Rabbi Avraham Shapiro, once told me a story about two great rabbinic sages of the nineteenth century, equally distinguished scholars, one of whom lost his children to the secular spirit of the age, the other of whom was blessed by children who followed in his path. The difference between them was this, he said: "When it came to *se'udah shlishit*, the third Sabbath meal, the former spoke words of Torah while the latter sang songs".

Rabbi Jonathan Sacks - Torah as Song¹⁸

F] MUSIC AND LEARNING TORAH

F1] TORAH AS SHIRA

22. וְעִתָּהּ כָּתְבוּ לָכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלִמְדָהּ אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁמָּהּ בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה־לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

דברים לאיט

The Torah commands the Bnei Yisrael to write down the 'Shira' so that it will become a testimony between them and God.

23. ג. והנה בנדרים (נח) העלו בפ' המקרא כתבו לכם את השירה שהוא כל התורה. והביאו ראיה מסיפ' דקרא למען תהיה לי השירה הזאת לעד .... הא מיהא יש להבין היאך נקרא כה"ת שירה? והרי לא נכתבה בלשון של שירה: **אלא ע"כ יש בה טבע וסגולת השירה**. שהוא דבור בלשון מליצה. דידוע לכל מבין עם תלמוד דמשונה המליצה מספור פרוזי בשני ענינים: בטבע ובסגולה:

א) דבשיר אין הענין מבואר יפה כמו בספור פרוזי. וצריך לעשות הערות מן הצד. דזה החרוז כוון לזה הספור. וזה החרוז כוון לזה. ולא מיקרי דרוש. אלא כך הוא טבע השיר אפי' של הדיוט. ומושכל עוד דמי שידוע בטוב ענין שהביא לידי מליצה זו שנתחבר עליו מתוך לו אור לשון של השיר ודקדוקה הרבה יותר מלאיש שאין לו ידיעה מתכונת הענין, ורק בא להתבונן מן המליצה תורף הענין. ומזה עלול הוא להשערות בדויות מה שלא הי' מעולם ולא לזה כוון המשורר. כך הוא טבע כל התורה שאין הספור שבה מבואר יפה. אלא יש לעשות הערות ופירושים לדקדוקי הלשון. ולא נקרא 'דרוש'. אלא כך הוא פשט המקרא ....

ב) דבשיר יש סגולה לפארה ברמזים מה שאינו מענין השיר. כמו שנהוג לעשות ראשי החרוזים בדרך א"ב או שם המחר. וסגולה זו מיוחדת במליצה ולא בספור פרוזי. וידוע דסגולה זו מכרחת הרבה פעמים להמחר לעקם את הלשון כמעט. רק כדי שיחלו ראשי החרוזים באות הנדרש לו. ודבר זה ממש היא בכל התורה כולה. שמלבד הענין המדובר בפשט המקרא, עוד יש בכל דבר הרבה סודות וענינים נעלמים אשר מחמת זה בא כמה פעמים המקרא בלשון שאינו מדויק כ"כ. וכ"ז אינו רק בתורה הקדושה אלא בכל מקראי קדש ....

קדמת העמק - הקדמת הנצי"ב לספר העמק דבר ס' ג

The Netziv (R. Naftali Tzvi Yehuda Berlin - Rosh Yeshiva of Volozhin late 19C) explains that Torah is written as poetry/song and not prose. The implication of this is that it MUST be read in a profound and sophisticated way with the expectation of deeper and more complex meanings. Looking for complex structures, allusions and hints is pshat - how to read a shira - and not drash!

24. And why call the Torah a song? Because if we are to hand on our faith and way of life to the next generation, it must sing. Torah must be affective, not just cognitive. It must speak to our emotions. As Antonio Damasio showed empirically in Descartes' Error¹⁹, though the reasoning part of the brain is central to what makes us human, it is the limbic system, the seat of the emotions, that leads us to choose this way, not that. If our Torah lacks passion, we will not succeed in passing it on to the future. Music is the affective dimension of communication, the medium through which we express, evoke and share emotion. Precisely because we are creatures of emotion, music is an essential part of the vocabulary of mankind.

Rabbi Jonathan Sacks - Torah as Song²⁰

18. <https://www.rabbisacks.org/covenant-conversation/vayelech/torah-as-song/>

19. Antonio Damasio, Descartes Error: Emotion, Reason and the Human Brain, London, Penguin, 2005

20. <https://www.rabbisacks.org/covenant-conversation/vayelech/torah-as-song/>

25. וכל מחלוקת התנאים והאמוראים, והגאונים והפוסקים באמת למבין דבר לאשורו דברי אלקים חיים המה. ולכולם יש פנים בהלכה. ואדרבה: זאת היא תפארת תורתנו הקדושה והטהורה. וכל התורה כולה נקראת "שירה", ותפארת השיר היא כשהקולות משונים זה מזה, וזהו עיקר הנעימות. ומי שמשוטט בים התלמוד יראה נעימות משונות בכל הקולות המשונות זה מזה!

ערוך השולחן הקדמה לחושן משפט

The Aruch HaShulchan writes that the different opinions in Torah act like different voices in a harmony and create the beauty of the shira.

26. Faith is more like music than science. Science analyses, music integrates. And as music connects note to note, so faith connects episode to episode, life to life, age to age in a timeless melody that breaks into time. God is the composer and librettist. We are each called on to be voices in the choir, singers of God's song. Faith is the ability to hear the music beneath the noise.

Covenant & Conversation: Deuteronomy, Renewal of the Sinai Covenant, p. 314²¹

F2] SINGING THE SONG OF LEARNING

27. רבי יהושע בן קרחה אומר: כל הלומד תורה ואינו חוזר עליה - דומה לאדם שזורע ואינו קוצר. .... רבי עקיבא אומר: זמר בכל יום, זמר בכל יום (רש"י) - היה מסדר למוךך אף על פי שסדור צפוף כזמר. והוא יגרום לך שתהיה לעולם בצל צמחה וצשירים).

סנהדרין צט.

Chazal stress the enormous loss caused by forgetting the Torah we learn. One way to avoid this is to SING the Torah every day. Converting the Torah to song in our minds both helps us retain it and also give our learning simcha!

28. ואמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן: כל הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה - עליו הכתוב אומר (יחזקאל כ:כה) וְגַם־אֲנִי נִתְּנָה לָהֶם חֻקִּים לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יִחְיוּ בָהֶם.

מגילה לב.

Only through singing the written Torah (when we read it in shul) and also singing our Oral Torah when learning can we really connect with Torah and truly appreciate how incredible it is.

29. There are different tunes for different texts. There is one kind of cantillation for Torah, another for the haftarah from the prophetic books, and yet another for *Ketuvim*, the Writings, especially the five Megillot. There is a particular chant for studying the texts of the written Torah: Mishnah and Gemarah... Jewish texts and times are not color-coded but music-coded. The map of holy words is written in melodies and songs.

Rabbi Jonathan Sacks - The Spirituality of Song²²

30. .... ק"ל צל דוכתא דתני 'חסורי מחסרה וה"ק', א"כ למד לא הגיבו המשנה. ולמד בצלמת הוה נקט תנא לישנא קטיעא. ואם ש"ל שגם כאשר צלמת חס"מ יש כוונה בהעניין באופן אחר, עכ"פ לא צל דוכתא נוכל לתרץ כן. ולולא מסתפינא היה נ"ל ע"פ מ"ש תוס' שלבי מגילה [לב] על 'השונה בלא זימרא', וכ"כ אמרי' [צ"ה כד] גמרא גמור זמורתא תהא, שהיו להן זמירות מיוחדות לכל משנה ומשנה. ולפע"ד היה זה כדי לחזק המשנה בזה הזכרון, מדביו שונים המשניות על פה אפי' צימי רבי [כרש"י צ"מ לג]. וע"י הניגון נזכר היטב לישנא דמתני', כאשר שהיה הזמר מסודר לפי המלות והצבות שצמשה. ולכן כמה פעמים בחר התנא ג"כ צמלה זאת ולפעמים בחר, הכל כפי הנאות לקול השיר המיוחד להמשנה. ומה"ט לפעמים נשנה בצל שגוראית יתירה צמשה זו ואז"ל זו, אצל היה כדי לשקול צבות המשנה כפי הצבות שצפרקי השיר. ומה"ט אף שהי' חסורי מחסרה הניחוח כן, מדמוצן ממילא דאל"כ יהיה מעשה לסתור. ואם היו מצלצלים המלות יתצלצל השיר המיוחד לה ויתצלצל הזכרון, ותשתכח המשנה ח"ו. ובדבר זה יתורץ כמה קושיות ודקדוקים. ושומר זה, דאם גם צרוב פעמים מונחים פנינים יקרים צשינוי לשון התנא עכ"פ צמקום שלא ידענו טעם אחר נסתפק א"ע בטעם זה, שהוא ג"כ אמיתי בעלמו.

תפארת ישראל - בועז מסכת ערכין פרק ד אות א

*The Tiferet Yisrael asks why many Mishnayot appear to have extra wording or lack wording, as noted by the Gemara in the expression 'chisurei mechsera'. Although there are sometimes specific reasons to explain the extra/missing wording, this is not always the case. He therefore suggests that every Mishna originally had its own tune in order to facility its retention. Thus the lines of the Mishna had to scan with the tune, which required extra or missing words!*²³

21. <https://www.rabbisacks.org/quotes/hear-the-music/>

22. <https://mizrachi.org/hamizrachi/the-spirituality-of-song/>

23. There are other explanations as to what chisurei mechsera in the Mishna could indicate. See for instance the commentary of the Vilna Gaon *Kol Eliyahu* at the start of Beitza.

G] ANCIENT MUSIC & MYSTICAL INSPIRATION

- We have seen above that music was often used to inspire people to prophecy. However, music also inspires more generally to religious connection.

31. רבי זירא אמר: עד חצות לילה היה מתנמנם כסוס. מכאן ואילך היה מתגבר כאר. רב אשי אמר: עד חצות לילה היה עוסק בדברי תורה, מכאן ואילך בשירות ותשבחות. .... ודוד מי הוה ידע פלגא דליליא אימת? .... דוד סימנא הוה ליה. דאמר רב אחא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא: כנור היה תלוי למעלה ממטונו של דוד, וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית ונושבת בו ומנגן מאליו, מיד היה עומד ועוסק בתורה עד שעלה עמוד השחר. ....

ברכות ג:

David was inspired by the power of the music to gather his strength with new power, even in the depths of the night!

32.

ה'רוח הקדוש הוא מקשר דוד של משה עם דוד שנמצא
ואמר כיון שהגיע חצות לילה רוח נפשוית מנשבת ב'
רצחו ב'רוח נפשוית על לוא אשר עת חיקון שלה הוא
ב'חצות לילה וקראת נפשוית כי היא בסוד עלמא דאחכסיא
ובמ"ס בחיקונים הע"ס דלאה נקברה באחכסיא
תוך מערת המכפלה ורחל באחזילא על אם הדרך
ודק היטב:

יש כיצד היה חלוי למעלה ממטחו של הרמז בזה על רוח קדוש אלתי ודמיו אותו חזיל בנדר שהוא אלהיות כיו נ"ר ששם הוי"ה שמספרו כיו מאיר לו כמו נר באותו הרוח הקדוש הנצחא מעסק תורתו שעסק קודם שכתב על מטחו והוא בענין המיד של מין בית יוסף ז"ל שהיה נצחא מן עסק המעשה שהיה לומד חס

בן יהוידה ברכות ג:

The Ben Yehoyada links the kinor (כנור) to כו"ז the light of the name YKVK (26) - a spiritual power created through the Torah learning of David and brought back down to David through the medium of the music of his harp.

33. אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה (שבת ל:). וכל הנביאים לא היו מתנבאים בכל עת שירצו אלא מכוונים דעתם ויושבים שמחים וטובי לב ומתנבאים. שאין הנבואה שורה מתוך עצלות ולא מתוך עצבות אלא מתוך שמחה. לפיכך בני הנביאים מביאים לפנייהם נבל ותוף וכנור ומבקשים הנבואה, כדכתיב (מלכים ב' ג:טו) **וְהָיָה כִּנּוֹן הַמִּנְחָן וְתָהִי עֲלֵיו יְדִיה'**.

ספר אורחות צדיקים שער השמחה

The bringing of Shechina and prophecy requires simcha, which is itself generated through music. Thus the Nevi'im were often surrounded by musicians.

34. וכה אמר [הגאון מווילנא]: כל החכמות נצרכים לתורתנו הקדושה וכלולים בהן וידעם כולם לתכליתם, והזכירם: אלגברה, ומשולשים, והנדסה, וחכמת המוסיקה - ושיבחה הרבה. והוא היה אומר אז כי רוב טעמי התורה וסודות שירי הליים וסודות תיקוני זוהר אי אפשר לידע בלעדיה .... והוא אמר: כמה ניגונים וכמה מידות הביא משה רבינו ע"ה מהר סיני. והשאר מורכבים.

הקדמה לספר פאת השולחן מר' ישראל משקלוב

R. Yisrael of Schklov records how his teacher, the Vilna Gaon, praised the positive spiritual potential of music.

- We have no record of the actual form of the Temple music, although some of it may live in the nusach of davening.²⁴

35. (כ) וזָכְרָהּ וְעִזְיָאֵל וְשִׁמְיָרָמוֹת וַיְחִיֵּאל וְעֵנִי וְאַלְיָאָב וּמַעֲשִׂיָהוּ וּבְנֵיהֶם בְּנִבְלִים עַל־עֲלָמוֹת. (כא) וַיִּמְתְּתֵיהֶם וַאֲלִיפָלָהוּ וּמִקְנֵיהֶם וַעֲבַד אָדָם וַיַּעֲיָאֵל וְעִזְיָהוּ בַּכְנָרוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית לַנֶּחֱם.

דברי הימים א טו:כ-כא

The Tanach refers to musical terms which seem to indicate the tuning of some of the instruments. Here, the nevel was 'set to alamot', perhaps a reference to a higher octave of women's voices²⁵. The shminit may be a reference to an 8-string harp, or (anachronistically) to the 'octave scale' which was developed in modern music.

36. דתניא, רבי יהודה אומר: כנור של מקדש של שבעת נימין היה, שנאמר: (תהלים טז:יא) שִׁבְעַ שְׁמָחוֹת אֶת-פִּנְיָךְ. אל תיקרי 'שובע' אלא 'שבע'. ושל ימות המשיח שמונה, שנאמר: (תהלים צ:א) לְמִנְצֶיךָ עַל-הַשְּׁמִינִית - על נימא שמינית. של עולם הבא עשר שנאמר: (תהלים צב:ד) עָלֵי-עֵשׂוֹר וְעַל-נֶבֶל עַלִי הַנָּיִן בְּכֶנֶר. ואומר: (תהלים לג:ב-ג) הוֹדִיו לַה' בְּכֶנֶר בְּנֶבֶל עֵשׂוֹר זָמְרוּ-לֹ. שִׁירוּ-לֹ שִׁיר חֲדָשׁ!

ערכין יג:

In an enigmatic statement, Chazal explains that the harp in the Mikdash had 7 strings, at the time of Mashiach will have 8 strings and in 'Olam HaBa' will have 10 strings!

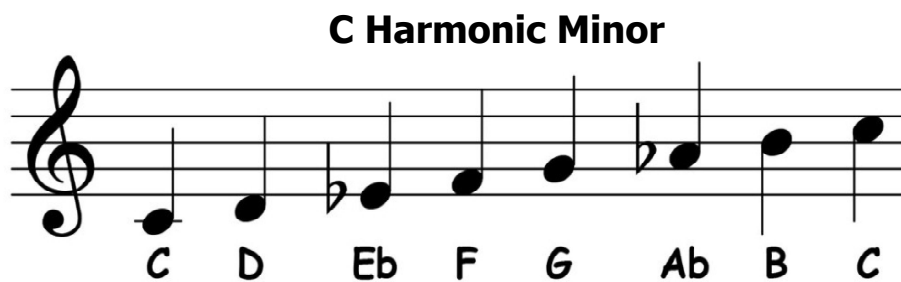
24. R. Shlomo Carlebach is reported to have said that his father told him that the Ashkenazi Yamin Noraim tunes contained some of the ancient music of the Temple.

25. 'Alma' is a young woman. However, as far as we are aware, women did not sing in the Temple.

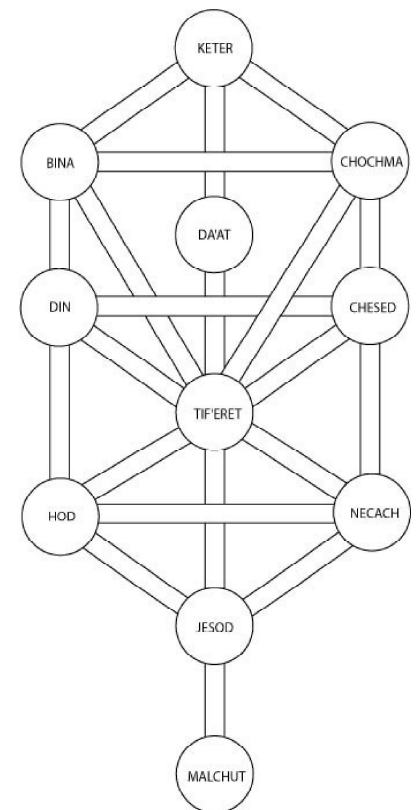
37. ובגמרא צפרק אין צערכין (יג): .... דתניא ר' יהודה אומר כנור של מקדש של שבע נימין היה ... של ימות המשיח שמונה .... של עוב"צ עשר .... ופירוש הענין הזה כי ענין הכנור וכלי הזמר במקדש רמז להשגת המחשבה שהיא נתלית ברוח. ואין בגשמיות דק כמוסיקא, כענין שאמרו קול ודבור ורוח וזהו רוח הקדש, ובהו בעולם הזה ישיגו החכמים ברוח הקדש שבע ספירות וידבק אורן במשכן ובמקדש. ונרמזות שבע הנרות של מנורה וצקת הקרבנות. גם בלעם אמר את שבעת המזרחות ערכתי - הזכיר אותן בה"א הידיעה. לפיכך נרמזו בכנור שבע כלי הקול בעוב"צ. ולימות המשיח תושג ספירה שמינית וירמזו אותה. ולעולם הבא תהיה ההשגה שלימה לעשר ספירות וירמזו אותן. וזה ענין מופלא ונכבד ומכל פנים נלמד צפי' העוב"צ שהוא עולם שיש בו גוף ומקדש וכליו, ואינו עולם הגשמות שכל אדם צו בחלק הראוי לו אחרי מיתתו מיד.

הרמב"ן - תורת האדם, שער הגמול

The Ramban connects the seven strings of the harp to the 7 sefirot which are currently accessible in this world. This will increase to 8 in Yemot HaMashiach and to 10 in Olam Haba. The Ramban sees this Gemara as a strong proof against the Rambam who argues that Olam HaBa is a purely spiritual soul world.

C	D	E/Eflat	F	G
do	re	mi/ma	fa	sol
Chesed	Gevura	Tiferet	Netzach	Hod

A/Aflat	B
la/lo	ti
Yesod	Malchut

- Fascinatingly, the transition from major to harmonic minor involves the flattening of the 3rd and 6th note.
- These correspond to the key balance Sefirot of Tiferet and Sod and flattening them moves them slightly back to the 'left' towards the previous Sefirot of Gevura and Hod, which are emanation of harsher *din*.
- Do the shifts to an 8-string and then 10-string lyre represents the development to an Octatonic²⁶ and then Decatonic²⁷ scale?
- Some thinkers see the breakdown of tonality in the 20th century in parallel to the breakdown of the structure of society and removal of the king (parallel to the tonic) as the fulcrum of society. The development by Schoenberg of the atonal 12-tone scale creates equality between the notes by removing the tonic.²⁸

26. https://en.wikipedia.org/wiki/Octatonic_scale

27. https://en.wikipedia.org/wiki/Decatonic_scale

28. See https://ohr.edu/holidays/rosh_hashana_and_yom_kippur/kingship/1186 by R. Ya'akov Asher Sinclair. Until the late 1980s, R. Sinclair was deeply involved in the music recording world. See <https://aish.com/the-song-remains-the-same/> for a full and fascinating bio.

38. .... דהיינו ז' נימין שכל א' עושה שיר ושמחה ודיינו מיוחדת בעה"ז לפי ילירת ז' ימי זראשית כל הקדושות הולכין בשבע. השבת השביעית והיוזל והספירה. ושל ימות המשיח שמונה נימיו נוסף שיר א' ע"פ מ"ש אין בין עה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות ודיינו משום שמחה א' שאין בו שעבוד מלכויות נוסף נימא אחת לימות המשיח. ושל עה"ז עשר נימין שנא' עלי עשור ועלי נזל וגו' הכוונה זו שעה"ז נצרא צי' כי אז יתעלה למעלה מכל יי קדושות שבעולם ....

מהרש"א [חדושי אגדות] ערכין יג:

The Maharsha explains that our current world of spirituality revolves around the number 7. In accordance (apparently) with the position of the Rambam, he explains that the world of Mashiach will be the same as ours, except for the one significant change of world peace! This adds an aspect of the number 8. Eventually, in the ultimate existence of Olam HaBa, the full spiritual experience of the number 10 will be possible.

• The Ben Ish Chai²⁹ also explains that the first 7 strings represent shefa from the lower seven sefirot, as above. The 8th string of yemot haMashiach represent the additional shefa of the sefira above - Bina. The 10 strings represent shefa from ALL the sefirot, including Chochma and Keter.

39. תניא, אמר רבי מאיר: מניין לתחיית המתים מן התורה שנאמר (שמות טו:א) אֶזְרָא יִשְׂרָאֵל מִשְׁחָה וְכָלִי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְךָ. שר לא נאמר, אלא ישיר - מכאן לתחיית המתים מן התורה.

סנהדרין צא:

Chazal see in 'Az Yashir' a hint to the Resurrection of the Dead. They are also pointing out that shira has the ability to be mechayeh metim - to revive us from desperate times to new hope³⁰.

40. הנשמה נהנית מהנגון לפי שהיא רגילה בניגונים בשיר של מלאכי השרת ושיר הגלגלים. ובהיותה בגוף ושומעת נגון נהנית כמו שהיתה רגילה בהיותה דבוקה ביסודה. ומרוב הערבות ראויה לשרות עליה רוח אלוקים כפי הנהגתה ויסודה הראשון ...

טללי אורות על תפילה

A number of kabbalistic sources discuss the idea that music is so precious to us since we were all accustomed to hear the music of the melachim in Shamayim

• This idea is quoted by the Manot HaLevi³¹ in his commentary on Esther who asks why there was no music at the banquet of Achashverosh. He answers that music would have connected with the souls of the Jewish people since their souls were connected with the music of Shamayim. The (non-Jewish!) music would have reminded them of the music they had heard in Shamayim and would have aroused them to teshuva.

41. Judaism is a religion of words, and yet whenever the language of Judaism aspires to the spiritual, it modulates into song, as if the words themselves seek escape from the gravitational pull of finite meanings. Music speaks to something deeper than the mind. If we are to make Torah new in every generation, we have to find ways of singing its song a new way. The words never change, but the music does.

Essays on Ethics p. 326³²

42. Music is a signal of transcendence... The history of the Jewish spirit is written in its songs. The words do not change, but each generation needs its own melodies. .... Our generation needs new songs so that we too can sing joyously to God as our ancestors did at that moment of transfiguration when they crossed the Red Sea and emerged, the other side, free at last. When the soul sings, the spirit soars.

Music, Language of the Soul: Beshallah, Covenant & Conversation

29. Benayhu ibid.

30. This was one of the themes of R. Norman Lamm's derasha for Shabbat Beshalach 5712 (1952). See hundreds of his sermons at <https://www.yu.edu/about/lamm-heritage/parsha>. See also Shemoneh Perakim 5:2 on the soothing and relaxing effect of music and Kuzari (2:64-65) who describes how music can move someone from one emotional pole to the other.

31. The Manot HaLevi also writes that this is why music is so soothing. The neshama connects with it as a reminder of the music it heard in Shamayim whereas the body often falls asleep to music to since it is not so connected.

32. <https://www.rabbisacks.org/quotes/music-speaks-to-us/>

APPENDIX - THE ABARBANEL ON MUSIC AND SONG

43. אֲשִׁירָה נֶאֱלָד לִידִידֵי שִׁירַת דָּוִד לְכַרְמֹ כָּרֶם הָיָה לִידִידֵי בִקְרוֹן בֶּן־שָׁמוֹן:

ישעיהו ה:א

44. .... שנמצא אצלנו מן השיר שלשה מינים. **המין האחד** הוא בדברים הנעשים במדה במשקל ובמשורה, אף על פי שיהיו נקראים בלי ניגון, לפי שענין השיר בהם אינו כי אם בהסכמת הדברים דמויים ושורים בסוף המאמרים. רוצה לומר בקצות בתי השירים הדומים זה לזה בשלש אותיות אחרונות או בשתיים כפי נקודם ואופן קריאתם. ונקראו חרוזים .... והמלאכה הזאת מהמין הזה בשירים היא מלאכת ה' מתוקים מדבש ונופת צופים ונעשו בלשוננו הקדוש בשלמות גדול מה שלא נעשה כמוהו בלשון אחר. הן אמת שלא מצאנו דבר מזה המין מהשיר בדברי הנביאים, וגם לא מחכמי התלמוד, כי היתה לדעת התחלתו בגלות בין חכמי ישראל אשר היו בארצות הישמעאלים שלמדו ממעשיהם במלאכת השיר הזה ויעשו גם המה בחכמה בלשוננו הקדוש ביתר שאת ויתר עז ממה שהיו עושים הישמעאלים עצמן בלשונם. וגם בחכמי אדום בלשון הלטי"ן ובלשון לועז גוי גוי בלשוננו נמצאו גם כן מאלו השירים השקולים. אבל לא באותו שלמות שנעשו בלשון הקדש בארץ הישמעאלים. ואחר כך נעתק הענין אל חכמי אומתנו אשר היו בפררוינצי"א וקטאלוני"א וארא"גון, וידברו באלהים ובכל מלאכת מחשבת כפלים לתושיה מה מתוק מדבש ומה עז מארי. ובכל מקום אשר היו בו חכמי ישראל בגלותם נתפשט השיר הזה אם מעט ואם הרבה. ....

אברבנל ישעיהו ה:א

45. **והמין השני** מהשיר הוא מהדברים שיזמרו וינגנו אותם בני אדם אף על פי שלא יהיו הדברים במספר במשקל הדברים ובשווי חלקיהם ולא ימצא להם חרוז, לפי שהם מפאת הניגון והזמר בלבד נקראו שיר. ומזה המין היתה שירת הים מפני שהיו משוררים ומוזמרים אותה מרע"ה והעם, כמ"ש (שמות ט:א) **אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר. ר"ל שאמרו והסכימו לאמר כלם בקול גדול, אשירה לה' כי גאה גאה.** עד שהנשים למדו גם כן לומר ככה שנאמר (שם) **ותען להם מרים שירו לה' כי גאה גאה וגומר.** ולכן היה אריח על גבי לבנה להורות על סדר הזמר והניגון. וכן שירת דבורה היתה מזה המין. וכן **וידבר דוד לה' את דברי השירה הזאת - שהיה מנגן אותה בתוך המזמורים.** וגם שירת האזינו מזה המין היה לנגן אותה. וכמו שאמר ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם. ....

שם

46. **והמין השלישי** מהשיר הם הדברים הנאמרים ע"ד הגוזמא וההפלה ודמוי וערך לשבח ענין אחד או לגנותו אם לשמחה ואם לקינה. כי כלם נקראו בזאת הבחינה שיר. ועניינו לעורר הלבבות ולהפך המדות והתכונות ולחזק הענין הנרצה, ולאמתו ברוב דברים וספורים ותוארים רבים והמשלים ודמויים .... ולא יתעסק בו שום חכם כי אם לרפאת חולי הלבבות וחולשי הדעות ולהפך המדות הרעות ולשמח הנעצבים ולחזק לב החלשים ולהקיץ הלבבות הנרדמות ולמשכם. כי הטבע ימשך אחרי השיר המופלג ומתפעל מזרותו והוא כסמים החדי' שממיתים לבריאים ומבריאים את החולים מהחליים הנשנים. ומזה המין מהשיר הוא מה שנאמר בתורה (במדבר כא: יח) **אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה באר חפרוה שרים כרוה נדיבי עם במחוקק במשענותם.** כי בידוע שלא חפרו הבאר בקולמוסי הסופרים אבל נאמרה בדרך שיר. ומזה המין נאמר בשלמה (מלכים א' ה:יב) **וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף.** כי השיר ההוא היה מין ממיני המשלים אשר עשה. וזה היה גם כן ענין שיר השירים שהמשיל הקדוש ברוך הוא בחושק והנשמה בחשוקתו כי התארים אשר זכר בידו ובכלה מבואר נגלה הוא שלא יאמרו בו יתברך ולא בכנסת ישראל ובנשמה השכלית כפשוטו אלא בדרך השיר. וענין השיר הנמצא בדברי ישעיהו הוא כולו מזה המין, כמו שאמר (ישעיה כו:א) **ביום ההוא יושר השיר הזה בארץ יהודה עיר עז לנו וגומר.** שהמשיל ההשגחה האלהית בעיר ומגדל עוז ....

שם

The Abarbanel delineates 3 types of shira:

- (i) Poetry without music, which he believed started in the Galut in response to Arabic poetry and spread across the Jewish world;
- (ii) Songs of praise, such as Shirat HaYam;
- (iii) Songs of inspiration, such as Shirat Haba'er and Shir Hashirim.